

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie programu pilotażowego usługi dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 31 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej (Dz. U. ... poz. ...), zwanej dalej „ustawą” (ustawa została skierowana do podpisu Prezydenta RP).

Konieczność wydania projektowanego rozporządzenia wynika ze zmian wprowadzonych ustawą nakładającą na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania obowiązek udostępnienia systemu teleinformatycznego wspierającego prowadzenie przez szkoły dokumentacji przebiegu nauczania oraz działalności wychowawczej i opiekuńczej, zawierającego m.in. usługę dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”, jako bezpłatnego centralnego rozwiązania.

Wydanie projektowanego rozporządzenia wynika z konieczności uruchomienia programu pilotażowego, zwanego dalej „pilotażem”, w celu przetestowania funkcjonowania systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703, z późn. zm.), w ramach którego może być świadczona usługa dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej, zwanego dalej „eDziennikiem”, w aspektach organizacji, sprawności i poprawności działania tego systemu oraz bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowy cel i termin uruchomienia pilotażu, warunki organizacyjne i techniczne pilotażu, tryb wyboru uczestników pilotażu, termin wprowadzenia przez szkołę danych umożliwiających przeprowadzenie pilotażu, tryb postępowania w przypadku rezygnacji przez szkołę z udziału w pilotażu, zakres danych niezbędnych do przeprowadzenia pilotażu (spośród danych określonych w art. 44k ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe), zakres funkcjonalności dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej udostępnionych w pilotażu oraz kryteria ewaluacji pilotażu.

Pilotaż odbędzie się w roku szkolnym 2026/2027 w wybranych publicznych i niepublicznych szkołach, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz w szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne.

Realizacja pilotażu posłuży przygotowaniu docelowych rozwiązań technicznych pozwalających na uruchomienie pełnej funkcjonalności systemu teleinformatycznego od roku szkolnego 2027/2028, umożliwiającego korzystanie z eDziennika przez wszystkie uprawnione i zainteresowane nowym rozwiązaniem publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadpodstawowe oraz artystyczne.

W § 2 projektowanego rozporządzenia został określony szczegółowy cel pilotażu. Celem pilotażu jest przetestowanie funkcjonowania eDziennika w aspektach organizacji, sprawności i poprawności działania eDziennika oraz skuteczności zabezpieczenia danych przetwarzanych w eDzienniku. Natomiast w § 3 projektowanego rozporządzenia wskazano, iż pilotaż będzie uruchomiony od dnia 22 września 2026 r.

Regulacja zawarta w § 4 projektowanego rozporządzenia określa procedurę i kryteria wyboru szkół do udziału w pilotażu. Proponowany dwustopniowy model wyboru (zgłoszenie przez kuratorów oświaty lub dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej, a następnie ostateczny wybór przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania) ma na celu zapewnienie reprezentatywności próby testowej przy jednoczesnym zachowaniu zasady dobrowolności i partnerstwa. Nałożenie na kuratorów oświaty oraz dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej obowiązku wskazania szkół w porozumieniu z dyrektorami tych szkół gwarantuje, że do pilotażu trafią szkoły o zróżnicowanym poziomie rozwoju cyfrowego. Przy czym należy zaznaczyć, że wymagana będzie zgoda organu prowadzącego daną szkołę na jej udział w pilotażu.

Kuratorzy oświaty, w porozumieniu z dyrektorami szkół, wskażą do udziału w pilotażu co najmniej jedną szkołę w danym województwie. Natomiast dyrektor Centrum Edukacji Artystycznej, w porozumieniu z dyrektorami szkół artystycznych, wskaże do udziału w pilotażu co najmniej dwie szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne.

W § 4 ust. 4 projektowanego rozporządzenia określono, że spośród szkół wskazanych przez kuratorów oświaty i dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyłoni co najmniej 18 szkół do udziału w pilotażu, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 31 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie informacji oświatowej.

W § 5 projektowanego rozporządzenia wskazano warunki, jakie muszą zostać spełnione w kontekście posiadanego sprzętu, aby szkoła była w stanie przeprowadzić pilotaż. Szkoła, będzie obowiązana zapewnić dyrektorowi szkoły, nauczycielom oraz wyznaczonym przez

dyrektora szkoły pracownikom szkoły niebędącymi nauczycielami, komputery stacjonarne, laptopy lub laptopy przeglądarkowe z dostępem do internetu. Wspomniane komputery stacjonarne, laptopy i laptopy przeglądarkowe muszą spełniać minimalne wymagania dla sprzętu komputerowego określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2024 r. poz. 9, z późn. zm.).

W projekcie rozporządzenia określono, że rodzice uczniów biorący udział w pilotażu muszą posiadać telefon komórkowy z dostępem do internetu oraz muszą być użytkownikami aplikacji mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275, z późn. zm.). Określenie tych warunków infrastrukturalnych oraz technicznych jest konieczne do prawidłowego, bezpiecznego i miarodajnego przeprowadzenia pilotażu, a system teleinformatyczny tej skali wymaga stabilnego środowiska sprzętowego zarówno po stronie szkoły, jak i rodziców.

Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia w pilotażu może wziąć udział rodzic ucznia niepełnoletniego oraz ucznia pełnoletniego, który nie złożył sprzeciwu, o którym mowa w art. 44g ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.

Przepis § 7 projektowanego rozporządzenia wskazuje, że użytkownicy, o których mowa w art. 44g ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, w czasie trwania pilotażu dokonują uwierzytelniania wyłącznie przez użycie środka identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, a w przypadku użytkownika, o którym mowa w art. 44 g ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, uwierzytelnienie może następować również z wykorzystaniem certyfikatu ucznia, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel. Wprowadzenie takiego wymogu minimalizuje ryzyko incydentów bezpieczeństwa oraz buduje właściwe nawyki bezpiecznego korzystania z cyfrowych usług oświatowych u progu pełnego wdrożenia systemu od roku szkolnego 2027/2028.

W § 8 ust. 1 projektowanego rozporządzenia określono, że w przypadku rezygnacji przez szkołę z udziału w pilotażu w trakcie jego trwania, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłonić na jej miejsce inną szkołę na terenie danego województwa, z odpowiednim zastosowaniem przepisów, o których mowa w § 4 projektowanego rozporządzenia. W ust. 2 wskazano, że w takim przypadku minister właściwy do spraw oświaty

w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji niezwłocznie ustala dla „nowej” szkoły, termin uruchomienia pilotażu. Następnie zgodnie z § 8 ust. 3 projektowanego rozporządzenia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania niezwłocznie przekazuje informację o ww. terminie dyrektorowi szkoły. Wprowadzenie tych rozwiązań ma na celu zapewnienie ciągłości, stabilności oraz reprezentatywności realizowanego pilotażu.

Przepis § 9 projektowanego rozporządzenia wskazuje, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia listę szkół biorących udział w pilotażu do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra oraz przekazuje ją dyrektorom szkół uczestniczących w pilotażu i ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji. Ponadto w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 1 projektowanego rozporządzenia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, niezwłocznie aktualizuje listę szkół biorących udział w pilotażu, a następnie zaktualizowaną listę udostępnia do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra oraz przekazuje dyrektorom szkół uczestniczących w pilotażu i ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.

Zgodnie z § 10 projektowanego rozporządzenia dyrektor szkoły informuje nauczycieli, pracowników szkoły niebędących nauczycielami, uczniów i rodziców uczniów o udziale w pilotażu niezwłocznie po otrzymaniu od ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania listy szkół uczestniczących w pilotażu.

Wprowadzenie obowiązku podania do publicznej wiadomości listy szkół zakwalifikowanych do pilotażu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wynika z fundamentalnych zasad transparentności, jawności działań administracji publicznej oraz prawa do informacji. Natomiast nałożenie na dyrektora szkoły obowiązku poinformowania wszystkich zainteresowanych grup (nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów oraz ich rodziców) o udziale w pilotażu jest kluczowe z punktu widzenia zarządzania zmianą i zapewnienia pełnego przepływu informacji między wszystkimi interesariuszami. Właściwa komunikacja i wyjaśnienie celów pilotażu pozwoli na eliminację ewentualnych obaw i wpłynie na lepszą realizację działania.

W § 11 projektowanego rozporządzenia wskazane zostało, że dane umożliwiające przeprowadzenie pilotażu dyrektor szkoły uczestniczącej w pilotażu zamieszcza w eDzienniku w terminie 30 dni po uzyskaniu dostępu do eDziennika (dane z Systemu Informacji Oświatowej przekazywane są automatycznie).

Zgodnie z § 12 projektowanego rozporządzenia dane niezbędne do przeprowadzenia pilotażu

obejmują dane, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1–3, 7, 8, 10, 16, 25, 26 i 29 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 803 i ...) oraz dane, o których mowa w art. 44k ust. 1 pkt 2 lit. a–i, n, p, q tiret pierwsze i czwarte oraz r–v, pkt 3 lit. a–e, g oraz h, pkt 4 lit. a, b, d, f oraz g oraz pkt 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe.

Przepis § 13 projektowanego rozporządzenia określa funkcjonalności eDziennika, które będą testowane podczas pilotażu. Powyższe obejmuje:

- 1) wprowadzanie, usuwanie, modyfikację i wgląd do danych przez użytkowników eDziennika, o których mowa w art. 44g ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, zgodnie z przyznanymi im dostępami;
- 2) komunikację z systemem informacji oświatowej umożliwiającą pozyskiwanie przetwarzanych w nim danych i ich przekazywanie do eDziennika;
- 3) integrację z aplikacją mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel zapewniającą wymianę danych między eDziennikiem a aplikacją mObywatel oraz funkcjonowanie usług umożliwiających dostęp do danych zawartych w eDzienniku za pośrednictwem aplikacji mObywatel;
- 4) uwierzytelnienie użytkownika eDziennika w sposób, o którym mowa w § 7 projektowanego rozporządzenia;
- 5) udostępnienie eDziennika użytkownikom, o których mowa w art. 44g ust. 8 ustawy – Prawo oświatowe;
- 6) nadawanie oraz odbiór dostępu do eDziennika rodzicowi ucznia;
- 7) prowadzenie przez szkołę ewidencji pracowników szkoły upoważnionych przez dyrektora szkoły do przetwarzania danych w eDzienniku.

W § 14 projektowanego rozporządzenia zostały określone kryteria ewaluacji pilotażu. W ust. 1 wskazano, że ewaluacja pilotażu obejmuje ocenę stopnia realizacji celu pilotażu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, oraz celów, o których mowa w § 2 projektowanego rozporządzenia, na podstawie wskaźników realizacji pilotażu, które obejmują:

- 1) wskaźniki zasięgu pilotażu, w tym:
 - a) liczba i odsetek szkół uczestniczących w pilotażu w stosunku do liczby szkół zakwalifikowanych do udziału w pilotażu,
 - b) liczba szkół uczestniczących w pilotażu w każdym województwie;
- 2) wskaźniki wykorzystania eDziennika, w tym:

- a) liczba nauczycieli aktywnie korzystających z eDziennika, tj. takich, którzy logowali się do niego co najmniej raz dziennie w dni, w których odbywały się zajęcia dydaktyczne, w stosunku do liczby nauczycieli uprawnionych do korzystania z eDziennika w szkołach uczestniczących w pilotażu, tj. takich, którzy realizowali zajęcia w oddziałach danej szkoły, objętych pilotażem,
 - b) liczba rodziców i uczniów aktywnie korzystających z eDziennika, tj. takich, którzy logowali się do niego co najmniej raz dziennie, w stosunku do liczby rodziców i uczniów uprawnionych do korzystania z eDziennika w szkołach uczestniczących w pilotażu,
 - c) średnia liczba wpisów dokonywanych w eDzienniku, rozumianych jako wprowadzanie, modyfikowanie lub usuwanie danych przez użytkowników eDziennika, o których mowa w art. 44g ust. 2 pkt 1–3 ustawy – Prawo oświatowe, w przeliczeniu na jedną szkołę uczestniczącą w pilotażu w danym miesiącu;
- 3) wskaźniki jakości i stabilności działania systemu teleinformatycznego, w tym liczbę i kategorie zgłoszonych błędów i incydentów technicznych oraz czas ich usunięcia;
 - 4) wskaźniki bezpieczeństwa, w tym liczba i kategorie incydentów naruszenia bezpieczeństwa danych przetwarzanych w eDzienniku;
 - 5) wskaźniki użyteczności i satysfakcji użytkowników, w tym wynik badania satysfakcji, o którym mowa w § 15 ust. 3 projektowanego rozporządzenia;
 - 6) wskaźniki kosztowe, w tym rzeczywisty koszt wdrożenia i utrzymania eDziennika w okresie pilotażu w stosunku do kosztu planowanego.

Zgodnie z ust. 3 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi w dniu 21 września 2026 r., dla każdego z ww. wskaźników wartość bazową oraz wartość docelową. Wartości te minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłosi na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra. Ocena realizacji celów pilotażu zostanie dokonana przez porównanie wartości bazowych ww. wskaźników z wartościami docelowymi osiągniętymi na koniec pilotażu.

Zgodnie z § 15 ust. 1 projektowanego rozporządzenia dane niezbędne do obliczenia wskaźników, o których mowa w § 14 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, są gromadzone w systemie teleinformatycznym, w ramach którego jest udostępniany eDziennik, oraz pozyskiwane w drodze badania, o którym mowa w § 15 ust. 3 projektowanego rozporządzenia.

Szkoła uczestnicząca w pilotażu przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty

i wychowania dane niezbędne do obliczenia wskaźników, o których mowa w § 14 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, w terminie 7 dni od dnia zakończenia każdego miesiąca, w którym jest przeprowadzany pilotaż.

Ponadto, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie przeprowadzał wśród dyrektorów szkół, nauczycieli, pracowników szkół niebędących nauczycielami, uczniów i rodziców uczniów uczestniczących w pilotażu, badanie satysfakcji w formie ankiety, co najmniej raz w trakcie pilotażu oraz niezwłocznie po jego zakończeniu.

Przepis § 16 projektowanego rozporządzenia określa etapy ewaluacji pilotażu oraz kryteria dla raportu, jaki zostaje sporządzony na podstawie przeprowadzonej ewaluacji. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w dwóch etapach: I etap – ewaluacja śródkresowa przeprowadzanej nie później niż do dnia 31 stycznia 2027 r. oraz II etap – ewaluacja końcowa przeprowadzana w terminie umożliwiającym wdrożenie rekomendacji dotyczącej dalszego wdrażania eDziennika, nie później niż w terminie miesiąca od dnia zakończenia pilotażu.

Wspomniany wyżej raport będzie zawierał opis stopnia realizacji celów pilotażu, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy oraz § 2 projektowanego rozporządzenia, wartości wskaźników bazowych w porównaniu z wartościami docelowymi, o których mowa w § 14 ust. 3 projektowanego rozporządzenia, informację o zidentyfikowanych barierach wdrożeniowych oraz wnioski dotyczące zmian w rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych niezbędnych przed udostępnieniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 44f ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz rekomendację dotyczącą dalszego wdrażania eDziennika. Raport z ewaluacji końcowej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie publikował na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra w terminie 14 dni od dnia jego sporządzenia.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, gdyż ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Skrócony termin wejścia w życie rozporządzenia jest podyktowany potrzebą jak najszybszego uruchomienia pilotażu w szkołach, które do niego przystąpią. Pozwoli to zrealizować założone cele pilotażu, określone w ustawie. Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy pilotaż musi zostać przeprowadzony w roku szkolnym 2026/2027. Ustawa – po przyjęciu przez Sejm w dniu 31 lipca 2026 r. i przyjęciu przez Senat bez poprawek w dniu 6 sierpnia 2026 r. – oczekuje obecnie na podpis Prezydenta RP i zgodnie z art. 7 wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Natychmiastowe

wejście w życie projektowanego rozporządzenia jest konieczne, aby minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podjął czynności przygotowawcze warunkujące uruchomienie pilotażu, takie jak: dokonanie wyboru szkół uczestniczących w pilotażu, przeprowadzenie szkoleń dla dyrektorów i nauczycieli, skonfigurowanie systemu teleinformatycznego oraz wprowadzenie przez szkoły danych niezbędnych do przeprowadzenia pilotażu. Zastosowanie 14-dniowej *vocatio legis*, biorąc pod uwagę przewidywany termin ogłoszenia ustawy oraz czas niezbędny na wydanie i ogłoszenie projektowanego rozporządzenia, skutkowałoby istotnym ograniczeniem czasu na przeprowadzenie wskazanych czynności przygotowawczych, a w praktyce mogłoby znacznie opóźnić uruchomienie pilotażu w roku szkolnym 2026/2027. Prowadziłoby to do przesunięcia w czasie weryfikacji funkcjonowania eDziennika w warunkach rzeczywistych, a w konsekwencji – do ryzyka nieterminowego przygotowania systemu teleinformatycznego do jego pełnego udostępnienia wszystkim szkołom od dnia 1 września 2027 r. Zapewnienie natychmiastowego wejścia w życie rozporządzenia stanowi zatem ważny interes państwa związany z realizacją celów ustawy.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.) z uwagi na wprowadzenie pilotażu bezpłatnej alternatywy dziennika lekcyjnego w postaci elektronicznej, który dotychczas funkcjonował jedynie jako rozwiązanie komercyjne.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 w związku z § 132 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

